

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

W labiryncie zawodów, czyli o tym,
jak pomóc dziecku w kreowaniu
planów edukacyjno-zawodowych

Maja Kornel

Uniwersytet Szczeciński

7 grudnia 2017 r.

Organizatorzy

Rodzic jako klient doradcy zawodowego? ;-)

Satysfakcja z pracy

- Na ile % jest Pani/Pan usatysfakcjonowana/y z wykonywanej pracy/zawodu/zajęcia?

Motywy i wartości

- Aktywność fizyczna
- Bezpieczeństwo
- Biurko
- Chęć zmiany
- Ciężka praca
- Czytanie
- Dobrobyt
- Duchowość
- Działanie
- Hobby
- Inspirowanie innych
- Komputer
- Ludzie
- Miłość
- Misja życiowa
- Muzyka
- Myślenie
- Na zewnątrz
- Narzędzia
- Nauka
- Nauka/wiedza

Motywy i wartości – cd.

- Niebezpiecznie
- Niezależność
- Odpoczynek
- Osiągnięcia/nagrody
- Pomoc innym
- Poszukiwanie sensu
- Potrzeby społeczności
- Praca fizyczna
- Prestiż i uznanie
- Produktywność
- Przygoda
- Przyjaźń
- Przywiązanie do miejsca
- Przywództwo
- Radość
- Religia
- Rodzina
- Rozwiązywanie problemów

Motywy i wartości – cd.

- Różnorodność
- Ryzykowanie
- Satysfakcja
- Sprawiedliwość
- Sztuka
- Twórcze pomysły
- Twórczość
- Umiejętności
- W domu
- Wiedza
- Władza
- Wnoszenie wkładu
- Wyzwanie
- Zabawa
- Zdrowie
- Zgoda
- Zwierzęta

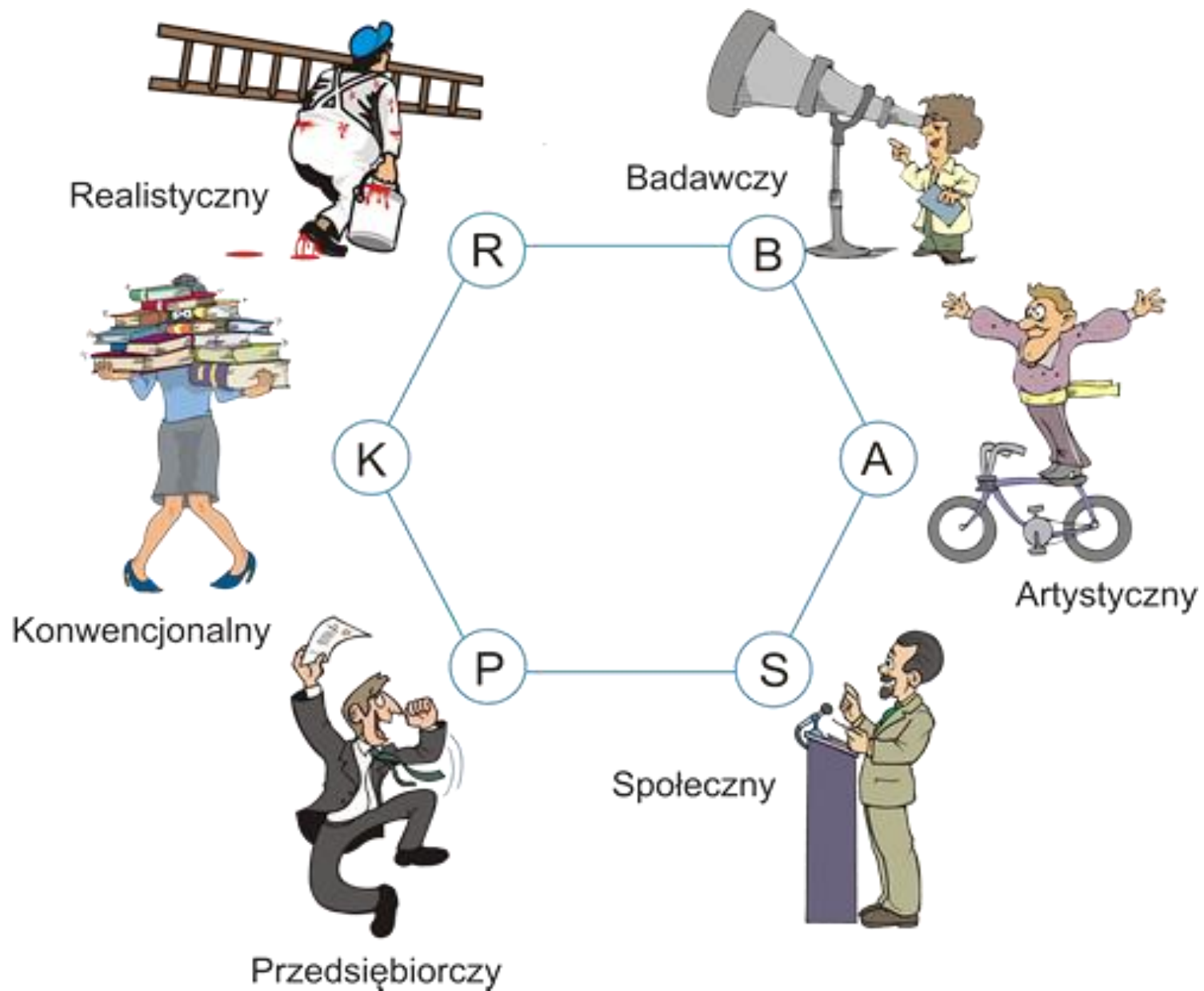
Twoje mocne strony

Wiedza i umiejętności

- Na czym się znasz?
- Co Ci łatwo przychodzi?

Cechy

- Jaka/Jaki jesteś?

Zainteresowania:

- Kierownicze
- Społeczne
- Metodyczne
- Innowacyjne
- Przedmiotowe

Kotwice kariery

1. Profesjonalizm
2. Przywództwo
3. Autonomia, niezależność
4. Bezpieczeństwo i stabilizacja
5. Kreatywność i przedsiębiorczość
6. Usługi i poświęcenia dla innych
7. Wyzwanie
8. Styl życia

Wartości i cele

- Niezależność
- Uznanie społeczne
- Pieniądże
- Władza
- Sukcesy
- Pasja tworzenia
- Pomoc innym
- Rozwój osobowości
- Życie rodzinne
- Wiedza

Profil zainteresowań młodzieży:

- M - mechanika, rzemiosło (np. kowal, cieśla itp.),
- R - rachunkowość,
- H - handel i praca biurowa,
- J - język-używanie języka, tłumacz, nauczyciel itp.,
- W - zawody wymagające wyższego wykształcenia,
- S - sfera społeczna, bliski, ciepły kontakt z ludźmi,
- K - kontakt z ludźmi - „zimny” kontakt,
- T - transport, podróżowanie,
- P - zawody wykonywane na świeżym powietrzu,
- A - kreatywność, pomysłowość, twórczość.

Rodzaje pracy/zadań zawodowych:

- Sportowa
- Produkcyjna
- Poznawczo-informacyjna
- Organizacyjna
- Artystyczna
- Porządkowa
- Opiekuńczo-wychowawcza

Role zespołowe:

- **PO**- praktyczny organizator
- **CZK** - człowiek kontaktów
- **NL** - naturalny lider
- **SE** - sędzia
- **CZA** - człowiek akcji
- **CZG**- człowiek grupy
- **SIE**- siewca (człowiek idei)
- **PER**- perfekcjonista

Inteligencja: (mapa inteligencji)

- Językowa
- Logiczna
- Ruchowa
- Przyrodnicza
- Muzyczna
- Wizualna
- Interpersonalna
- Intrapersonalna

Sposób/styl komunikacji:

- Agresor
- Wszystkowiedzący
- Malkontent
- Gaduła
- Milczek
- Dyplomata

Temperament:

- Sangwinik
- Melancholik
- Choleryk
- Flegmatyk

Po co mi rozmowa z doradcą i robienie testów?

Ważne decyzje

- Decyzje dotyczące wyboru zawodu, czy też zaplanowania kariery zawodowej są jednymi z najważniejszych w życiu.
- Zmieniająca się rzeczywistość wymaga ciągłego przystosowywania się do zmian, mobilności, ale i umiejętności przekwalifikowania się.
- Bardzo istotne jest, aby decyzje zawodowe podejmowane przez młodego człowieka były podejmowane ŚWIADOMIE.

Jakie są skutki nietrafnego wyboru zawodowego?

Skutki nietrafnego wyboru zawodowego

- Niepodejmowanie pracy w wyuczonym zawodzie (strata czasu, po co się tego uczyć, skoro tego nie wykorzystam).
- Niska jakość wykonywanej pracy (z powodu braku zainteresowań lub uzdolnień w tym kierunku).
- Brak satysfakcji z pracy.
- Napięcie psychiczne (bo praca nie sprawia nam przyjemności, przerasta nasze możliwości lub wręcz przeciwnie - po prostu nas nudzi).

Kim jest doradca zawodowy?

Doradca zawodowy

- Udziela pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych uwzględniając możliwości psychofizyczne i sytuację życiową klienta, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego
- Doradca pomaga nie tylko w wyborze zawodu i szkoły, ale także przy zmianie zawodu, wyborze drugiego kierunku studiów, samozatrudnieniu czy poszukiwaniu pracy.
- Doradca poprzez pracę z klientem zaznajamia go z nowymi sposobami kontaktowania się z pracodawcą, sposobami poszukiwania pracy oraz możliwościami zawodowymi rynku pracy.

Czym jest doradztwo zawodowe?

- „Doradztwo zawodowe jest procesem interpersonalnym, którego celem jest towarzyszenie jednostce w sytuacji rozwoju kariery”.
- Przy czym rozwój kariery to nic innego jak proces wyboru i przystosowanie do zawodu, który to proces jest całożyciowy, a który człowiek godzi z innymi pełnionymi przez niego życiowymi rolami.

Istota doradztwa zawodowego

- każdy człowiek jest odpowiedzialny za swój los,
- musi wprawdzie liczyć się z obiektywnymi warunkami, w których żyje, lecz może jednocześnie wykorzystać wszystkie zawarte w nich możliwości do rozwoju własnej osobowości;

Istota doradztwa zawodowego

- ważną cechą człowieka jest jego aktywność, zwłaszcza intelektualna, wyrażająca się w podejmowaniu działań zmierzających do ciągłego samokształcenia, co umożliwia dostosowanie się do częstych zmian, jakie niesie gospodarka i rozwój społeczny;

Istota doradztwa zawodowego

- jeśli decyzje jednostki mają być racjonalne i prawidłowe, muszą być oparte na znajomości samego siebie, swoich mocnych i słabszych stron,

Istota doradztwa zawodowego

- pogląd jednostki na temat własnych zalet i wad jest subiektywny, nie jest ostateczny i dlatego należy go weryfikować,

Istota doradztwa zawodowego

- podczas podejmowania decyzji należy bardziej niż dotychczas uwzględniać warunki społeczne na rynku edukacji i pracy, m.in. konkurencję na rynku pracy w ubieganiu się o pracę, czy o miejsce nauki w szkole itp.

Poradnictwo zawodowe

- Proces doradzania, w którym doradca zawodowy pomaga klientowi w osiągnięciu lepszego zrozumienia siebie w odniesieniu do środowiska pracy, aby umożliwić realny wybór lub zmianę zatrudnienia albo osiągnięcie właściwego przystosowania zawodowego

Klientami doradcy zawodowego są m.in.:

- osoby młode, które poszukują odpowiedzi na pytanie, jak zawód jest dla nich najbardziej właściwy;
- pracownicy ze stażem zawodowym, którzy zostali zmuszeni do zmiany zawodu, przystosowania do nowych zadań zawodowych z powodu zwolnień grupowych, postępu technologicznego lub też własnego stanu zdrowia;
- kobiety powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dzieci i urlopem wychowawczym;
- długotrwale bezrobotni bez prawa do zasiłku, którym niezbędna jest pomoc w dostosowaniu i zmianie kwalifikacji zawodowych.

Poradnictwo zawodowe ma zastosowanie m.in. w sytuacji:

- Wyboru zawodu lub błędny wybór zawodowy.
- Zmiana zawodu.
- Przystosowanie zawodowe.
- Podnoszenie kwalifikacji/szkolenia.
- Bezrobocie.
- Aktywizacji zawodowa.

Środowisko pracy

- Inaczej: otoczenie pracy
- Tworzy je zespół czynników materialnych i społecznych, z którymi styka się pracownik podczas wykonywanej pracy.
- Istotne jest określenie czynników mogących powodować zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia pracownika

Co jest ważne przy planowaniu kariery?

- Karierę zawodową trzeba świadomie zaplanować. Trzeba wyznaczyć sobie cel, lub cele, do których będziemy dążyć.
- Zanim to jednak zrobimy, musimy poznać szereg czynników warunkujących właściwe zaplanowanie przyszłości. Poznanie ich – z jednej strony ułatwi nam odnalezienie się na rynku pracy, a z drugiej – pozwoli na wybór ścieżki zawodowej zgodnej z naszymi własnymi możliwościami, predyspozycjami, przekonaniami, zainteresowaniami czy stanem zdrowia.

Jak podjąć przemyślaną decyzję?

Etapy:

- Poznanie siebie (czynniki wewnętrzne).
- Poznanie zawodów, rynku pracy (czynniki zewnętrzne).
- Konfrontacja tych dwóch czynników.
- Właściwe zaplanowanie kariery, czyli określenie drogi rozwoju zawodowego, w tym znalezienie ścieżek kształcenia prowadzących do wybranego zawodu (grupy zawodów).

Obszary poznania

- **Zainteresowania** i cele
- Zajęcia w czasie wolnym
- Wykształcenie i szkolenia (wyniki w nauce)
- Doświadczenie zawodowe i nabyte umiejętności
- Cechy charakteru i usposobienie
- Uzdolnienia i potencjalne **umiejętności**
- Czynniki społeczno-ekonomiczne
- Możliwości fizyczne

Zainteresowania

- Zainteresowania są siłą napędową, która pobudza nas do działania, by jak najlepiej poznać to, co nas interesuje, jakąś dziedzinę życia, by pogłębić wiedzę.
- Ważne jest jednak, by umieć rozróżnić trwałe zainteresowania od tych przelotnych, chwilowego zaciekawienia czymś, które to zaciekawienie nie może stanowić wskazówki w wyborze zawodu i może prowadzić do błędnych decyzji.
- Najsilniejsze i trwałe zainteresowania należy traktować jako drogowskaz przy wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Zainteresowania

- to stan wzmożonej uwagi i skupienia na czymś
- To dążenie do głębszego zbadania tego czegoś, czemu z reguły towarzyszy przeżywanie różnorodnych uczuć.
- Stan „flow” – „stan uskrzydlenia”
- Gdy kierunek naszej aktywności jest wyznaczany przede wszystkim zaangażowaniem emocjonalnym, mamy do czynienia z **zamiłowaniem**.

Co świadczy o zainteresowaniach?

- Sposób spędzania wolnego czasu,
- Preferowane przedmioty szkolne,
- Uczestnictwo w kółkach przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych/pozaszkolnych,
- Tematyka czytanych książek, czasopism, oglądanych filmów,
- Sposób ubierania się, kreowanie wizerunku,
- Wolontariat (np. WOŚP),
- Dom rodzinny – pomaga kształtować zainteresowania

Zainteresowania

- **podział zainteresowań według kryterium specyfiki czynności przejawianych w ramach zainteresowań:**
- **1. Techniczne** – pojawiają się podczas wykonywania takich prac, jak: majsterkowanie, proste naprawy sprzętu. Dziecko preferuje czynności, które podkreślają jego siłę fizyczną, zręczność i koordynację ruchową. Dziecko dąży do rozwiązywania konkretnych zadań;

- **2. Urzędnicze** – przejawiają się w chętnym wykonywaniu typowych czynności biurowych np. prowadzenie korespondencji. Towarzyszy im umiejętność obsługi komputera w zakresie edytorów tekstu, umiejętność obsługi urządzeń biurowych;

- **3. Naukowe** – przejawiają się w czytaniu czasopism naukowych, które pomagają mu w zrozumieniu siebie i otaczającego go świata. Dziecko o takich zainteresowaniach posiada zdolności matematyczne i naukowe. Preferuje abstrakcje a nie konkretność;

- **4. Artystyczne** – przejawiają się w uprawianiu form artystycznych lub wzbogacaniu wiedzy na temat, np. rzeźbienia, malowania, tańca, śpiewu, gry na instrumencie, fotografowania, pisania poezji, czy powieści;

- **5. Społeczne** – przejawiają się w chęci przebywania z innymi ludźmi, podejmowaniu prac w organizacjach charytatywnych, opiekowaniu się ludźmi. Dziecko o takich zainteresowaniach często wczuwa się emocjonalnie w problemy innych;

- **6. Przedsiębiorcze** – przejawiają się w motywowaniu i pobudzaniu innych do działania. Charakteryzują się zdolnościami w przekonywaniu, wpływaniu, kierowaniu innymi i byciu przywódcami. Towarzyszy im umiejętność z zakresu zarządzania.

Uzdolnienia, umiejętności, zdolności

- Zdolności to inaczej predyspozycja do łatwego opanowania pewnych umiejętności, zdybywania wiedzy, uczenia się
- Predyspozycja do wykonywania lepiej od innych osób pewnych czynności lub działań.
- Zdolność rozumiana jako umiejętność uczenia i nabywania określonych sprawności.

- Zdarza się, że trudno odkryć zdolności, gdyż mogą one dotyczyć tego, czego się jeszcze nie robiło.

Umiejętności

- To wszystkie czynności, które potrafimy wykonywać i zdobywamy poprzez naukę
- w różnych etapach swojego życia (np. obsługa komputera, znajomość języków obcych,
- posiadanie prawa jazdy).
- W szkole, uczeń nabywa umiejętność liczenia i czytania, ale też uczenia się. W czasie
- wolnym od nauki zdobywa, takie umiejętności, jak np. pływanie, gra w tenisa, taniec itp.

Zainteresowania

Muzyka

Wiedza

Historia, muzyka, języki obce, wokaliści, ...

Cechy i umiejętności

Poszukiwania i gromadzenie informacji, muzykalność, poczucie rytmu, granie na instrumentach, taniec, współpraca z innymi

Możliwości wyboru zawodu

Muzyk, piosenkarz, DJ, autor tekstów, dziennikarz, chórzysta, nauczyciel muzyki, naukowiec, bloger,...

Zainteresowania

Rośliny

Wiedza

Biologia, geografia, chemia, ...

Cechy i umiejętności

Poszukiwania i gromadzenie informacji,
systematyczność, współpraca z innymi, gotowość do
rozwiązywania problemów, zdolności manualne,
dociekliwość, poczucie estetyki, podejmowanie decyzji,
...

Możliwości wyboru zawodu

Ekolog, florysta, ogrodnik, projektant ogrodów,
naukowiec, nauczyciel, dziennikarz, fotografik, rolnik,
...

Indywidualny Plan Działania - IPD

- Dokument
- Cel
- Etapy, zadania
- Terminy
- Podpisy

Celem doradztwa zawodowego jest zapoznanie osoby radzącej się:

- z jej możliwościami i zainteresowaniami z punktu widzenia dostosowania zawodowego,
- z możliwościami zawodowymi na rynku pracy,
- z warunkami ekonomicznymi określonych prac i zawodów,
- z przeciwwskazaniami i szczególnymi wymaganiami z punktu widzenia minimalnego i najlepszego poziomu dostosowania zawodowego,
- ze sposobami poszukiwania pracy,
- ze sposobami kontaktowania się z pracodawcą.

Dziękuję za uwagę!

www.majakornel.pl

Tel. 697 985 956